Бухы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

1945 оной январиин
3
СРЕДА
№ 2 (4638)
Сэн 20 мүнгэн

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБКОМОЙ ба УЛАН-УДЫН ГК-гэй болон БМАССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН

25 жэлэй алдарта ойе эрхимээр угтая!

Байгша оной мартын 2-то Бурят-Монголые сагаан гвардеецууд болон интервентнүүдһээ сүлөөлһэн үдэрһөө хойшо 25 жэлэй ой гүйсэхэнь. Энэ алдарта ойе угтуулан Бурят-Монгол АССР-эй Верховно Соведэй Президиум, Бурят-Монгол АССР-эй Арадай Комиссарнарай Совет, ВКП(б)-гэй Обкомой республикын бухы ажалшадта бэшэһэн хандалга манай газетын энэ оной январиин 1-эй үдэр толилогдобо.

Немецко-фашистска арьяатан дайсаниие хяа һамна сохижо байһан Улаан Армиингаа зэсэй галтын нарата үдэрые улам түргэдхэхын тулада фронтдоо али ехэхэ туһаламжа үзүүлжэ байһан манай республикын ажалшад энэ хандалгые халуунаар дэмжэжэ алдарта ойн үдэрые ажалай шэнэ томо амжалтануудаар угтахын хэрэгтэ нэгэн хүн шэнгеэр бодохо зэргэтэй. Энэ хандалгын бухы ажалшадые гүнзэгыгөөр танилсуулжа, тэдэнэрые ажалай шэнэнүүд амжалта тээ урагшань хүтэлхэ хэрэгтэ, партийна, советскэ, комсомольско организацинууд шухала зорилго табина байна.

Манай республикын колхоз, совхоз, МТС болбол ажаүйлэдбэриин предприятинуудай эмэгтэй эрэгтэй хүдэлмэришэд үнгэрһэн 1944 он соо бага бэшэ амжалтануудые түйлан, фронтдоо нилээд ехэ эдеэ хоол, һэмо хэрэгсэл, ажаүйлэдбэридөө түүхэй эдэ үгэһэниинь дүнгүүд дээрэһээ тодоор харагдана. Үйлэдбэринхээ түсэб болзорһоо урид дүүргэжэ союз дотор түрүүлһэн Улан-Удын мяханай комбинат, IV квартал соо заһабарилха трактор машинануудайнь түсэб болзорһоонь урид дүүргэһэн Ехэ-Кударын МТС республикэ соогоо түрүү зэргын Ленинэй нэрэмжэтэ (Хэри), «Зурагай зам» (Хэжэнгэ), Ленинэй (Закамен), Тельманэй нэрэмжэтэ (Хэжэнгэ) колхозууд манай республикын омогорхол мүн.

Үнгэрэгшэ жэл соо эдэнэ шэнэ амжалтануудые түйлаһан предприяти, МТС, колхозууд манайда барагдашагүй олон. 1944 оной ажалай амжалтануудаар ехэшэһэн манай республикын ажалшад 1945 ондо улам ехэ амжалтануудые түйлахабди гэжэ энэ жэлээр дашарамдуулан тангариг үгэһэн байна.

Тиигээд байхадаа республикын бухы ажалшад шэнэ жэлээр үгэһэн тангаригаа нангинаар дүүргэжэ 25 жэлэй алдарта ойн үдэрые угтуулжа, социалистическэ мүрысөөндэ үргэнөөр эрэлсоод, хүдөө ажал болон ажаүйлэдбэреэ улам саашань хүгжөөхэ хэрэгтэ бухы хүсэеэ хандуулха зэргэтэй.

Нүхэд эрэгтэй эмэгтэй колхозникууд, МТС совхозуудай, ажаүйлэдбэриин предприятинуудай хүдэлмэришэд, республикынгаа 25 жэлэй алдарта ойе ажалай амжалтануудаар угтахын түлөө

МАРТЫН 2-то

БУРЯТ-МОНГОЛЫЕ

сагаангвардеецууд ба интервентнүүдһээ сүлөөлһэнһөө хойшо 25 жэлэй ой гүйсэхэнь

Эрхим амжалтануудаар угтая!

Эхилхэһээ хойшо эрхимлэһээр

Бага-Куналейн машинно-тракторна станциин заһабарилагшад трактор болон хүдөө-ажалай машина зэмсэгүүдээ заһабарилгые болзорһоонь урид дүүргэхын түлөө барандаа мүрысэнхэй. Тиин, мүрысөөнэй дүн дээрэһээ харахада түрүү заһабарилагшад горьтойхон амжалтануудые түйлаһан байна. Тэдэнэй дунда нүхэд Кварцов, Кауров, Плюснин, Каламыкин, Доноубон ба бусад бии. Эдэнэр заһабарилгада ороһонһоо хойшо үйлэдбэриингөө нормонуудые үргэлжэ 150-200 процент хүртэр дүүргэжэ, түрүү зэргэдэ ябана.

Зүгөөр, тус МТС-эй олонхи заһабарилагшад эдээн шэнги эдибхи ехэтэйгээр хүдэлмэрилнэгүй. МТС эй дирекци болон партийна организациин заһабарилагшадай жаяг заршам үшөө үндэр хэмжээдэ табижа шадаагүй дээрэһээ олонхидынь хүдэлмэридөө орой гарадаг, эртэ ородог, даалгабаринуудаа дүүргэдэггүй байна.

Тиимэ тулада МТС эй гээгдэн заһабарилагшад х жэмдо гоо огто лон угадхажа, социалистическэ мүрысөөндэ түрүү ябаһан бригаданууд болон заһабарилагшадай ажалай дүй дүршэлые халан абаха зэргэтэй.

А. МАНГУТОВ.

Советскэ Информбюроһоо

Декабриин 31-эй оперативна мэдээнһээ

Декабриин 31-эй туршада ЛУЧЕНЕЦ городоо зүүн-урдуур ба урдуур манай сэрэгүүд Чехословакиин газар дээрэ БОЗИТА, КУРТАНИ, СУГА, ПИЛИШ, РОМГАНЬ гэдэг һуурин газарнуудые эзэлээд, мүн тэрэшэлэн Венгриин газар дээрэ МИХСЛИ-ГЕРГЕ, КИШ-ГЕРГЕ, ПИЛИНЫ, ФЕЛФАЛУ, НОГРАД-ДУДОНЬ, САКАЛ гэдэг һууурин газарнуудые ба НОГРАД-ЛУДАНЬ, САКАЛ гэдэг түмэрзамай станцинуудые байлдаатайгаар эзэлбэ. Тиихэтэй нэгэн хамта ЛУЧЕНЕЦһээ баруун-урдуур манай сэрэгүүд Чехословакиин газар дээрэ ЧЕЛАРИ, ГЛАБОШОВЦЕ, ЗОМНОР, КЯРОВ, СКЛАБИНА, НОЗАЯ ВЕСЬ, ОБЕЦКОВ, МАЛЫЙ КРТИЦЫ, ЧЕБОВЦЕ гэдэг һуурин газарнуудые эзэлээ. Тиимэ болхолоороо, манай сэрэгүүд венгерскэ газарые ИПЕЛЬ мүрэнэй адаһаа ШАТОРАЛЬЯ-УЙХЕЛЬ гэдэг хилэ шадарай город хүртэр дайсанһаа хүсэд сэбэрлэбэ гээшэ. Декабриин 30-да тэндэ болоһон байлдаануудта манай сэрэгүүд 540 немецкэ ба венгерскэ солдат болон офицернүүдые плендэ абаа.

БУДАПЕШТЫН оршондо манай сэрэгүүд дайсанай хүреэлэгдэһэн бүлэглэлгые үгы хэхэ тушаа байлдаануудые хэжэ, городой баруун хубида 300 гаран кварталнуудые эзэлээ. Тиихэтэй нэгэн хамта манай сэрэгүүд БУДАПЕШТһээ баруун-хойгуурхи хада модотой оршондо дайсанай хүреэлэгдэһэн частьнуудые усадхажа дүүргэхэ зуураа ДЕМЕШ, ПИЛИШ-МОРОТ, БА ШАХАРЦ гэдэг һуурин газарнуудые эзэлбэ. Уридшалан абтаһан мэдээнүүдэй ёһоор БУДАПЕШТһээ баруун-хойгуурхи оршондо хүреэгдэһэн дайсанай частьнуудые усадхаха тушаа болоһон байлдаануудай үедэ манай сэрэгүүд 5.390 немецкэ ба венгерскэ солдат болон офицернүүдые плендэ абаһан ба доро заагдаһан трофей буляан абаһан байна гэбэл: 42 танк, 36 самоходно ехэ буу, элдэб калибрын 34 ехэ буу, 55 хуягта транспортёр, 782 автомашина, 18 трактор болон тягачнууд сэрэгэй зэбсэг хэрэгсэлнүүдтэй 113 прицеп, 68 мотоцикл, 14 паровоз, түмэрзамай 5 эшелон, 21 понтон болон сэрэгэй бусад олон зэбсэг хэрэгсэл болоно.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ шухала хубилалта болоогүй.

Декабриин 30-да манай сэрэгүүд 44 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэһэн байгаа. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 21 самолёт унагаагдаа.

Январиин 1-эй оперативна мэдээн

Январиин 1-эй туршада ЧЕХОСЛОВАКИИН газар дээрэ ЛУЧЕНЕЦ город тээшэ добтолжо ябаа манай сэрэгүүд ВЕЛИКИЕ ДРАВЦЕ, БОЛЬКОВЦЕ, НИТРА, ГАЛША, ТЭРБЕЛОВЦЕ, МИКУШОВЦЕ (ЛУЧЕНЕЦһээ урагшаа 3 километртэ), РАПОВЦЕ, ПАНИТСКЕ-ДРАВЦЕ, ТЭРИНЧ, БУШИНЦЕ, МАЛЫЕ ЗЛЕВЦЕ, МАЛЫЕ ба ВЕЛИКИЕ СТРАЦИНИ, ПЛАХТИНЦЕ гэдэг һуурин газарнуудые ба РАПОВЦЕ гэдэг түмэрзамай станциие байлдаатайгаар эзэлбэ. Декабриин 31-дэ тэндэ болоһон байлдаануудта манай сэрэгүүд 515 немецкэ солдат ба офицернүүдые плендэ абаа.

БУДАПЕШТЫН оршондо манай сэрэгүүд город соо хүреэлэгдэһэн дайсанай бүлэглэлгые үгы хэхэ тушаа байлдаануудые үргэлжэлүүлжэ, городой зүүн хубида 200 гаран кварталнууд ба РАКОШ гэдэг түмэрзамай станциие эзэлээ.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ шухала хубилалта болоогүй.

Декабриин 31-дэ манай сэрэгүүд 48 немецкэ танк гэмтээһэн ба үгы хэһэн байгаа. Агаарта болоһон байлдаануудта ба зенитнэ артиллериин буудалгаар дайсанай 4 самолёт унагаагдаа.

★ ★ ★

Чехословакида манай сэрэгүүд хэдэн һууриин газарые байлдаатайгаар эзэлбэ. Н-скэ соединениин частьнууд Ипель мүрэниие хэдэн газараар гаталан гаража, Лученец городһоо 3 километрын газарта байһан Микушовце гэдэг һууриин газарые эзэлэн абаа. Сайн 400 гаран солдат ба офицер үгы хэгдэһэн, 6 немецкэ танк ба самоходно ехэ буу гэмтээгдэһэн ба галдагдаһан байна. Н-скэ буудалгын частиин подразделенинүүд ехээр бухэжүүлэгдэһэн позицинуудһаа немецүүдые хобхо сохин гаргажа, 2 ехэ буу, һомо, 35.000 гар граната буляан абаба. Ондоо нэгэ участок дээрэ пулемётно расчёдой командир Ниякин гэгшэ пулемёдоор буудажа бүлэг дайсаниие газарта хэбтүүлһэн юм. 15 гит-

---

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Сэрэгэй ажаүйлэдбэриин предприятинуудһаа дурааараа гаража ошоһон аад эдэ предприятинуудтаа һайн дурааараа бусажа ерэһэн хүнүүдтэ амнисти олгохо тухай

Сэрэгэй ажаүйлэдбэриин предприятинуудһаа дурааараа гаража ошоһон аад, эдэ предприятинуудтаа һайн дурааараа һүүлэй үедэ олон хүнүүдэй бусажа ерэдэг болоһон дээрэһээ СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй тогтооһониинь:

1. Сэрэгэй ажаүйлэдбэриин предприятинуудһаа, мүн тэрэшэлэн «Предприятинуудһаа дурааараа гаража ошоһонойнгоо түлөө сэрэгэй ажаүйлэдбэриин предприятинуудай хүдэлмэришэн ба албахаагшадай харюусаха тухай» 1941 оной декабриин 26-да гаргаһан СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указда хабаадаха ажаүйлэдбэриин бусад һалбаринуудай предприятинуудһаа дурааараа гаража ошоһон хүнүүдтэ хэрбээ тэдэнүүдэй тус Указай гарахын урда тээ предприятинуудтаа һайн дурааараа бусажа ерээ һаань амнисти олгохо.

2. Энэ Указ болбол 1-дэхи статья соо заагдаһан предприятинуудһаа дурааараа гаража ошоһон ба 1945 оной февралиин 15 хүртэр өөрынгөө предприятида һайн дурааараа бусажа ерэһэн хүнүүдтэ хабаадаха байна.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй түрүүлэгшэ
М. КАЛИНИН.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй секретарь
А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1944 оной декабриин 30.

Жэлдэ хоёр-гурбан ургаса

Мүнөө жэлдэ Туркмениин олохон колхозууд нэгэ газарһаа хоёр дахин ургаса хуряаба. Тахтинска районой «Ленинград» гэжэ колхоз 30 гектар талмайда шэнисын һүүлээр джугара тариад, гектар бухэнһөө 19—19 центнер суглуулжа абла.

Ташаузска областиин колхозуудаар намарай шэнисэ хуряаһанай һүүлээр сагаан будаа, джугара, просо болон кунжут гэжэ ургасануудые 7 мянган шахуу гектарта таригдаһан байгаа. Тэрэ талмайһаань һайн ургаса абтаба. (ТАСС).

БМАССР-эй Совнаркомоор шагнагдаба

Улан-Удын «Главвторчермедэй» отделениин директор нүхэр Лозинский гэгшэ Гүрэнэй Оборонын Комитедэй даалгабари болохо хара металл бэлдэхэ ба ашажа ябуулха 1944 оной дүрбэдэхи кварталайнгаа түсэб болзорһоонь урид дүүргэжэ, БМАССР-эй Совнаркомоор нэгэ һарынгаа салинһаар шагнагдаба.

Будапештын райондо советскэ парламентернуудые провокаци хэжэ ба хорото муухайгаар немецүүдэй алаһан тухай

Урдань мэдээсэгдэһэнэй ёһоор, 3-дахи ба 2-дохи Украинска фронтнуудай сэрэгүүд 1944 оной декабриин 26-да дайсанай будапештскэ бүлэгые хүреэлжэ дүүргэһэн байгаа. Декабриин 27-эй һүүл багта нэрлэгдэһэн фронтнуудай сэрэгүүд Будапештдэ баруун ба зүүн талаһаань орожо тэрэнэй захада байлдаануудые хэжэ эхилһэн байна.

Тиихэтэй хамта манай сэрэгүүд добтолгоёо хүгжөөжэ Будапештһээ баруулжаа 60 километр хүртэр дабшажа, өөрынгөө бүһэлэгдэһэн сэрэгүүдтэ туһаламжа үзүүлхэеэ нэбтэржэ орохо аргаһаань дайсаниие бүримүһэн наһаһан байгаа.

Иимэ болхолоороо советскэ сэрэгүүдэй сахариита Будапештдэ хүреэлэгдэһэн немецкэ дивизинүүд ба буугаа үшөө хуряагаагүй байһан венгерскэ частьнууд зайлашагүй бута сохилгодо ороходо болоод байба.

3-дахи Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша Советскэ Союзай Маршал Толбухин ба 2-дохи Украинска фронтын сэрэгүүдые командалагша Советскэ Союзай Маршал Малиновский гэгшэд советскэ командованиин үмэнэһөө, арюун һайхан бодолнуудаар заабари хэжэ, дайн сэрэг хэхэ тухай уласхоорондын заабаринууд ба ёһонуудтай тааруулжа, доро дурсагдаһан ультиматумтайгаар Будапештын райондо хүреэлэгдээд байһан дайсанай сэрэгүүдэй командованида ба бүхы офицерскэ составтань 1944 оной декабриин 29-дэ парламентернуудые эльгээһэн байна:

«Господин генералда, Будапештын райондо хүреэлэгдээд байһан немецко-венгерскэ сэрэгүүдэй командалагшада,

иимэ немецкэ дивизинүүдэй командирнуул, генералнууд ба офицернүүдтэ: 13 ТД, МД, «Фельдхернхалле» гэдэг СС. 271 ПД, 8 ба 22 КД, штурмовой ехэ буунуудай 239-дэхи бригада: венгерскэ иимэ дивизинүүдэй командирнууд, генералнууд ба офицернүүдтэ: 1 ТД, 10, 12, 20 ПД. һахюулай 1-дэхи полк, полицейскэ 3-дахи полк, 206-дахи запасна полк;

Будапештын райондо хүреэлэгдэһэн немецкэ ба венгерскэ бүхы частьнуудай командирнуудта.

Декабриин 25-да 3-дахи Украинска фронтын сэрэгүүд Дунай мүрэндэ гаража, Естерг городые эзэлээд энэ райондо Дунайн нүгөө талада ябуулгануудаа хэжэ байһан 2-дохи Украинска фронтын сэрэгүүдтэй ниилэһэн ба Будапештын райондо байһан немецкэ ба венгерскэ сэрэгүүдэй хүсэд хүреэлэлгые дүүргэһэн байна.

Тэрээнтэй нэгэн доро Улаан Армиин частьнууд бута сохигдоһон немецкэ сэрэгүүдые үгы хэжэ, өөрынгөө добтолгые Чехословакиин газар дээрэ амжалтатайгаар хүгжөөнэ ба Вэргэшхэльшэгскэ хадануудые гаталаад, бүхы Венгриие немецкэ сэрэгүүдһээ дүүрэн сэбэрлэжэ дүүргэхэнь.

Прибалтикада генерал Шерпелэгдэһэн бүлэг үгы хэгдэжэ байна.

Гитлеровецүүдэй ехээр һайрхаһан баруун зүгтэхи германска добтолго шанараа алдажа дайн сэрэгэй ябасада ямаршье хубилалта хэжэ шадахаяа болёо.

Бодото туһаламжа хаанаһаашье абаха аргатнай һалаа. Венгридэ бута сохигдоһон немецкэ сэрэгүүдэй Будапештын райондо Танай командалга доро суглараһан үлэгдэлнүүдэй ба буугаа үшөө хуряагаагүй байһан венгерскэ частьнуудай байдалынь найдабаригүй болоо. Танай сухарижа ошохо бүхы замууд таһалагданхай. Тоо хэмжээнэй ба зэбсэгэй талаар бидэнэй хэдэн дахин булюу байһан ябадал элитэ. Саашадаа эсэргүүсэлтэ үзүүлхэ ябадал ямаршье удхагүй боложо, Танай сэрэгүүдые гансал бута сохихо ябадалда, энгын арад зоной дунда хэдэн олон хоролто хохидол хэхэ ябадалда ба Венгриин столица—Будапештые һандаргаха ябадалда хүргэхэ байна гэжэ Та командалагшын хубида, хүреэлэгдэһэн сэрэгүүдэй бүхы офицернүүд һайса мэдэнэ бээзэт.

Дэмы шуһа адхалга хэхэгүйн тулада, Будапештые, тэрээнэй түүхэтэ үнэтэ юумэнүүдые, культурын ба искусствын памятнигуудые бүрин бүтэнөөр үлөөхэ ба арад зониие үхэл аюулһаа хамгаалхын тулада буу зэбсэгээ хуряаха удаахи условинуудые Танда дурадхалабди гэбэл:

1. Танай ба Танай штабай толгойлжо байһан бүхы хүреэлэгдэһэн немецкэ болон венгерскэ сэрэгүүд нэн дары дайшалхы ябуулгануудаа зогсоохо.

2. Таанар бүхы личнэ составаа, буу зэбсэгээ, бүхы дайшалхы хэрэгсэлээ, гэмтээгдээгүй транспортна зүйлнүүд ба техникээ манда шэлжүүлэн үгэгты.

3. Эсэргүүсэлтээ зогсооһон бүхы генералнууд, офицернүүд болон солдадуудай ами бэе ба аюулгүй байдалые хангахабди. Дайнай һүүлээ немецүүдые Германидань бусааха гү, али сэрэгэй илеэнэ хүнүүдые өөһэдынь дураар олоо али нэгэ орондо ябуулха, Улаан Армида бэеэ тушааһан венгернүүдые тэмдэглэн бэшээд, асуултынь абаһанайнгаа һүүлээр гэр гэртэнь тараахабди.

4. Бэеэ тушаажа ороһон частьнуудай бүхы личнэ составта сэрэгэйнь формо, зэргынь илгаал тэмдэг, орден, үмсынь зөөри ба үнэтэ юумэнүүд, үлөөгдэхэ байха, тэрээнһээ гадна ахалагша офицерскэ составта өөрынгөө зэр зэбсэгынь үлөөгдэхэ байха.

5. Бүхы шархатаһан ба үбшэн хүнүүдтэ медицинскэ туһаламжа үзүүлэгдэхэ байха.

6. Бэеэ тушааһан бүхы генералнууд, офицернүүд, унтер-офицернүүд болон солдатууд нэн дары эдеэ хоолой зүйлөөр хангагдана.

Танай харюу хүлеэгдэнэ гэбэл:

Танай түлөөлэгшэдөөр дамжуулагдаһан бэшэгээр **Дунайн баруун** эрье дээрэ 1944 оной декабриин 30-да московско сагаар 12.00-до хүлеэгдэнэ, тэдэнүүд Будынһээ түгтай хүнгэн машинаар ерэхэ ёһотой. Танай түлөөлэгшэдые этигэмжэлэгдэһэн ородой офицер Будынһээ урдуур ородуудай түрүү позицинуудай оршондо декабриин 30-да Московско сагаар 12.00-до угтаха байха.

Танай түлөөлэгшэдөөр дамжуулагдаһан бэшэгээр **Дунайн зүүн** эрье дээрэ декабриин 30-да московско сагаар 12.00-до хүлеэгдэнэ, тэдэнүүд Будапештһээ Вечеш ороһон харгыгаар сагаан түгтай хүнгэн машинаар ерэхэ ёһотой. Танай түлөөлэгшэдые этигэмжэлэгдэһэн ородой офицер түс шоссей харгы дээрэ ородуудай түрүү позицинуудай оршондо декабриин 30-да московско сагаар 12.00-до угтаха байха.

Буу зэбсэгээ хуряаха дурадхалые хэрбээ Танай хэрэгсээгээгүй һаа Улаан Армиин ба агаарай флодой сэрэгүүд танай хүреэлэгдэһэн сэрэгүүдые үгы хэхэ ябуулгаяа эхилхэ байна. Тэдэнэй үгы хэгдэһэнэй түлөө, мүн тэрэшэлэн Будапештдэ болохо бүхы һандаргалта ба тэндэхи хүн зоной үхэһэнэй түлөө Таанар харюусахат.

3-дахи Украинска фронтын сэрэгүүдэй командалагша Советскэ Союзай Маршал ТОЛБУХИН.

2-дохи Украинска фронтын сэрэгүүдэй командалагша Советскэ Союзай Маршал МАЛИНОВСКИЙ».

Ультиматум үгэхэдөө советскэ командовани болбол дэмы шуһа адхалга хэхэгүй, угаа ехэ городой ажана амгалан һуужа байһан арад зониие үхэл ба хохидолһоо хамгаалха, мүн тэрэшэлэн Венгриин столицые, тэрээнэй түүхэтэ үнэтэ юумэнүүдые, культура искусствын памятнигуудые һандаргахагүй гэһэн байгаа.

Бүхэли һүниндөө, декабриин 28-ай һүни ба декабриин 29-эй үглөөгүүр абяа шэмээ дамжуулха советскэ хүсэтэ станци болбол **ультиматум барюулхын** тулада советскэ парламентернуудай эльгээгдэхэ тухай, мүн тэрэшэлэн парламентернуудай немецкэ сэрэгүүдэй байһан газарта ошохо харгы замай маршрут ба саг тухай мэдээсэлгые фронтын түрүү линиһээ **Будапештын** оршондо хүреэлэгдэһэн дайсанай командовани ба сэрэгүүдтэ саг үргэлжэ дамжуулжа байһан юм. Парламентернуудай ябаха участок дээрэ Улаан Армиин частьнуудай талаһаа буудалга бүримүһэн зогсоогдоһон байгаа.

Декабриин 29-дэ московско сагаар 11 часта Дунайн зүүн эрье дээрэ байһан участогһаа советскэ офицер-парламентер ехэ сагаан түг дэлгээһэн хүнгэн машинаар дайсанай байһан газар тээшэ мордоо һэн. **Кишпештын (Будапештын** оршондо) зүүн урда захада дайсанай түрүү позицида парламентерой ойртожо ябахада сагаан түгэй тоо̄ор харагдажа ба советскэ офицерэй зорилгын мэдэгдэжэ байһан мүртэнь тэрээниие немецүүд бүүпулемёдой ба артиллериин хүсэтэ буудалгаар буудажа алаһан байна.

Энэ үедэ 2-дохи советскэ офицер-парламентер Дунайн баруун эрье дээрэ байһан участогһаа оршуулагшатайгаар тэмо сагаан түг барижа фронтын линиие Будаерш гэдэг һууриин газарһаа 4 километр зүүгээр харгын уулзабариин оршондо хүндэлэн гараа. Эндэһээ парламентер болбол немецкэ сэрэгүүдэй штабта абаашагдаһан юм. Тэндэ немецкэ командовани ультиматумые зүбшөөрэн абахаһаа, ямаршье хэлсээ хэхэһээ арсаһан тухайгаа мэдүүлбэ. Парламентерой гэдэргээ бусахадань немецүүд хойноһоонь буудажа, парламентерай нюрганһаань буудан алаа. Тэрээниие үдэшэжэ ябаһан оршуулагша

Будапештын оршондо советскэ парламентернуудые зорюута ба зэрлиг муухайгаар алаһан ушар байдал иимэ байна.

Мүнөөнэй дайн сэрэгэй түүхэдэ иимэ гэмтэ муухай ябадал үзэгдөөгүй юм. Эртэ урда сагһаа хойшо парламентернууд гээшэ сйроо хүртэхэгүй эрхэтэй байдаг байгаа. Тэд энэ эрхэ болбол заншал болон тогтонхой юм. Энэ хадаа «Хуурай газар дээрэ дайн хэхэ хуули ба заншал тухай» 1907 оной Гаагска конвенцидэ бэшэгдэһэн байна. Гитлеровскэ бузар булайнууд хуули хадаа тэдэнүүдтэ бэшэгдэһэн бэшэ гэжэ бүхы дэлхэйдэ үшөө дахин харуулба. Эдэнүүд Германиин гараа табиһан бүхы конвенци ба договорнуудые һэнгэргүй нэтэрүүгээр зайлуулан хаяна. СССР-тэ мэхэтэ муухайгаар добтолжо дайн байлдаа эхилхэдээ немецүүд болбол тэрэ дайн байлдаагаа зэрлиг бүдүүлигээр ба харшан янзаар ябуулжа, тэрээнээ нэгэндээ багтаһан бузар булай ба аймхай алуурнанай ёһоор дүүргэжэ байна. Гитлеровскэ командовани болбол советскэ парламентернуудые хорото муухайгаар алахадаа «манай һүүлээр үершье болог» гэдэг ёһоор ябуулгаа хэбэ. Немецүүд Будапештын миллион тоото арад зониие өөһэдынгөө хойноһоо нухэн худар шэрэжэ орохо гэнэ. Эдэнүүдтэ венгерскэ столица тэрээнэй гайхамшагта юумэнүүд ба культурна үнэтэ юумэнүүд хамаагүй байна.

Бузар булай провокаци ба мэхэтэ муухай алалгаараа гитлеровецүүд өөһэдынгөө амиды мэнэ ябалгаяа һунааха һанаатай. Гэбэшье советскэ командованиин ультиматумые хэрэгсээнгүйгөөр советскэ парламентернуудые зэрлиг муухайгаар алаад байхадаа фашистска бузар булайнууд өөһэдынгөө хара арһые үни удаанаар нэмэрэн ябажа шадахагүй байха. Улаан Арми болбол дайсанай ямаршье эсэргүүсэлтэ хээ хадань бута нэрьен һалгаажа, хяа няза дараха байха.

Ажана амгалан һуужа байһан арад зоной дундаһаа үхэл гэмтэлдэ ороһоной түлөө, Будапешт городой һандаргагдаһанай түлөө хамаг харюусалга алуурнанай гитлеровскэ түрүүшүүлэй толгойдо тудахань эндөө мэдээжэ.

Белоруссиин малажал һэргэ... бодхоогдоно

Эрэгтэй эмэгтэй колхозни... дай ами бэеэ хайрлангүй... ажаллаһанай эсэстэ Белорус... 6 мянга гаран һүнэй товарна... 4.600 хонинной фермэнүүд... болгогдоо. Белоруссиин х... ажалай хэдэн зуугаад түрүү... тельнүүд малажалаа дайнай у... тээхи хэмжээндэ хүртэр һэр... бодхообо.

45 мянга гаран эбэртэ ... мал, 5.200 гахай, 63 мянга... ран хонидые ба олохон хүдэ... риин морид ба унагадые эл... һан Советскэ Союзай зүүн... ластьнууд ехэхэн туһала... үзүүлһэн байна. (ТАСС)

Уралай шэнэ индустриальна центр

Каменск-Уральский (Сверд... ско область) дайнай урда... багахан районно городок бай... юм. Мүнөө тэрэ Уралай аж... лэдбэриин томо центрнүүдэй... гэн болонхой. Мүнөө тэндэ ... тэ металлургиин гигант бо... Уральска алюминиевэ завод... Красногорско ТЭЦ байгуулаг... хай, тэндэ Рамзинай прямото... котелнууд эгээн түрүүшын... тодхогдоһон байгаа. Красног... болбол Дунда Уралай ... предприятинуута энерги үгэ...

Городой ажауйлэдбэри жал... гэз түсэбые болзорһоонь ... дүүргэһэн байна. Продукци... гаха хэмжээнь 1940 оной... сасуулбал юһэ дахин шахуу... болоо.

Мүнөө Каменец-Уральскда ... нэ цехүүд, хүнэй һуузаг гэр... дэй, культурно-ажабайдалай... хи зүргаануудай квартал... бии болгогдожо байна. (ТАС...)

--o--

Түнхэнэйнхид һурагшанарта туһална

Түнхэнэй аймагай Дзер... скиин нэрэмжэтэ колхоз һу... ли ба һурагшанарта жэшээ... руулмаар туһална. Һураг... рые халуун эдеэ хоолоор ... хын тула 3 центнер һү, 2 ... нер мяха, 2 центнер ... центнер хартаабха ба 2 ... капуста оруулба.

Мүн һурагшанарые хубсаһ... нараар хангахын тула 24 ... ной арһа, 20 килограмм ... 15 паар бээлэй, 12 паар ... оймһо ба 3 паар ула ... байна.

Мүн тэрэшэлэн сэрэгэй ... хаагшадай үхибүүдые эдеэ ... ба хубсаһа хунараар түс... хангадаг байха юм.

Пигэжэ Дзержинскиин нэ... жэтэ колхоз һургуули ба һу... шанарые халуунаар хүрэ... ехэхэн туһаламжа үзүүлнэ.

НЭГЭДЭХИ БЕЛОРУССКА ФРОНТ

Манай автоматчигууд уһан рубежэй түлөө байлдаа хэжэ байна.

Г. Коноваловай фото (ТАСС-эй фотохронико).

Механизаторска кадрнуудые саг соонь бэлэдхэхэ

«Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» тогтоол ССР Союзай Совнарком газарайнгаа хүрһэ һайнаар үтэгжүүлхэ пар болон намарай пар саг соонь бэлэдхэхэ, тарялангай буртаг үбһэнтэй тэмсэхэ, МТС-үүдэй хүдэлмэриие үндэһөөрынь һайжаруулха гэхэ мэтын үндэр ургаса түйлаха хэмжээнүүдтэ гол анхаралаа табихыень республикын советскэ, газартаряалангай органууд, МТС, колхозуудые уялгалһан байна.

Правительствын энэ түүхэтэ тогтоолые бэелүүлхэ хэрэгтэ мэргэжэл шадабаритай механизаторска кадрнууд гол үүргэ дүүргэхэнь элитэ. Полевой хүдэлмэриие гол түлэб трактор болон хүдөө ажалай машинанууд шиидхэнэ. Тиимэ тулада мэргэжэлтэй бэрхэ тракторист, комбайнер болон бусад кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ гол анхарал табигдаха зэргэтэй. Жолоодожо ябаһан али нэгэн машина зэмсэгээ һайтар мэдэхэ, эбдэрбэлынь өөрөө заһабарижа шадаха, агротехникын заабаринуудтай танил дүй дүршэлтэй тракторист, комбайнернуудтай байһан МТС-үүд хэзээ бухэндэ амжалтануудые түйлаха байна.

Механизаторска мэргэжэлтэй кадрнуудые бэлэдхэхэ тушаа хүсэд анхарһан республикын машинно-тракторна станциинууд механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ һургуули болон курснуудта олохон хүниие һургажа байха юм. Курбын МТС түсэбэй ёһоор һургаха байһан бүхы хүнүүдээ һургуулида эльгээнхэй. Колесно трактористнуудые бэлэдхэхын тулада 20 хүниие эльгээхын оронд 38 хүниие һургажа байна. Тэрэшэлэн Тимлюйскэ МТС кадрнуудые бэлэдхэхэ тушаа анхарал оролдолгоо ехээр гаргана.

Зүгөөр, олонхи МТС-үүд механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ тушаа анхарал оролдолгоо ехээр гаргана.

Зүгөөр, олонхи МТС-үүд механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандана. Тэдэнэй тоодо Ново-Брянска, Иганпын, Ехэ-Куналейн МТС-үүд оролсомоор байна.

Хүдөө-ажалай механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ һургуулинууд хүдэлмэреэ эхилһээр хэтэя һара болоо. Тэд, Окино-Ключевскэ (директорынь нүхэр Автушенко), Эгэтын (директорынь нүхэр Бимбаев) машинно-тракторна станциинууд механигууд болон тракторна бригадын бригадирнуудые бэлэдхэхэ курснуудта нэгэшье хүниие эльгээгээгүй байһаар. Окино-Ключевскэ МТС газогенераторна трактор жолоодогшодые бэлэдхэхэ курсда 12 хүниие эльгээхын оронд 6 хүниие. Эгэтын МТС 30-ай орондо 11 хүниие эльгээһэн байха юм.

Куйтунска МТС (директорынь нүхэр Сороковиков) механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ һургуулида аяар мүнөө хүртэр нэгэшье хүниие эльгээгээгүй. Мүн МТС-эйнгээ дэргэдэ колесно тракторай тракторнстнуудые бэлэдхэхэ курс нээхэ байһан аад, тэрэнээ эхилээдүй байһаар.

Бичурын, Бага-Куналейн, Үшөөтэйн, Кяхтын, Хэжэнгын, Чесанын, Закаменай МТС-үүд механигуудай һургуулида мүнөө хүртэр нэгэшье хүниие эльгээгээгүй байха юм. Сэлэнгын, Иволгын, Баргажанай МТС-үүд тракторна отрядуудай бригадирнуудые һургаха тушаа баһал анхараагүй байһаар.

Механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ һургуулинуудта һуралсаха курсантнарые эльгээгээгүй байһан директорнууд хабарай тариалгата бэлэдхэлэй түсэбые һаатуулжа байһа-кайнгаа тон аляар харюусаха зэргэтэй. МТС-үүдэй директорнууд, ВКП(б)-гэй аймкомуудай кадрнуудай таһагууд болон аймгүйсэдкомууд хүдөө-ажалай механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ һургуулинуудта курсантнарые хүсэд эльгээхэ хэрэгтэ түсэхай хэмжээнүүдые абаха сагынь тулаа. Тиихэ зуураа энэ һургуулинуудта тудаһан лэ хүниие эльгээжэ болохогүй. Тэдэ һургуулинуудта һуралсаха хүнүүд дүй дүршэлтэй, трактор болон комбайнуудаар хүдэлмэрилжэ һураһан байха зэргэтэй. Гэбэшье механизаторска кадрнуудай һургуулинуудта шадабаритай хүнүүдые шэлэн оложо эльгээхын орондо зарим МТС-үүд дайралдаһан лэ хүниие эльгээжэрхинэ. Жэшээлхэлэ Сагаан Усанай МТС (директорынь нүхэр Кузьмин) Сэлэнгын механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ һургуулида үхибүүтэй болохоёо 5-дахи һарадаа ябаһан эхэнэрые тракторна отрядай бригадирта һургахаа эльгээһэн байха юм. Тэрэшэлэн Түнхэнэй МТС (директорынь нүхэр Демин) Татауроводахи һургуулида нэгэн прицепщик болон трактораар оройлоошье хүдэлмэрилээгүй 7 колхозниные эльгээбэ. Кяхтын МТС-эй (директорынь нүхэр Вяткин) эльгээһэн үзэг бэшэг мэдэхэгүй хоёр хүнүүд механизаторска кадрнуудай һургуулида орожо шадахагүй байһан дээрэһээ һөөргөө бусаагдаһан байна. Тэрэшэлэн энэ МТС трактор дээрэ огтолон хүдэлмэрилээгүй 7 колхозниные иимэ һургуулида эльгээһэн байха юм. Мүн Селендумын, Хэжэнгын, Үдын болон бусад МТС-үүд механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ һургуулинуудта үзэг бэшэг оройдоо мэдэхэгүй колхозникуудые эльгээһэн байгаа. Механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ энэ мэтэшэлэн харюусалгагүйгөөр хандаһан ябадал Тарбагатайн, Хоринн, Үдын, Торейскэ МТС-үүдэй зүгһөө үзэгдэнэ.

Механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ һургуулинууд болон МТС-үүдэй дэргэдэ эмхидхэгдэһэн курснууд мэргэжэлтэй һайн кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ хайша хэрэгээр хандажа, һуралсалай шанар тухай хүсэд анхаралаа табинагүй. Гол дутуунуудынь юуб гэхэдэ, курсантнарай практическа һуралсалые багадуулна. Татауроводахи һургуулин курсантнарай теоретическэ һуралсалые үргэлжэ схэдхэжэ практическыень багадуулна.

Тиихэдэ МТС-үүдээр эмхидхэгдэһэн курснуудта һургашадай теоретическэ һуралсал багададаг байна. Зарим МТС-үүдэй хүтэлбэрилэгшэд теоретическэ һуралсалысень болюулжархёод практическа һуралсал хээбдэ гэжэ бүхы курсантнуудаа заһабарилгада хабаадуулжа байха юм. Иимэ ябадал илангаяа Гашейн МТС-тэ схэдэһэн байна.

Энэ үбэлэй турша соо республикын МТС-үүдээр тракториснуудай мэргэжэл ажалһаань таһаралтагүйгөөр дээшэлүүлхэ хоёр һарын курс үнгэргэгдэхэ байна. Тиигэбэшье олонхи МТС-үүд энэ курснуудые мүнөө хүртэр нээгээдүй байһаар. Тракторнстнуудай мэргэжэл дээшэлүүлхэ курснууд бүхы МТС-үүдээр эмхидхэһэн байха зэргэтэй. Эрхим механик, тракторна отрядуудай бригадирнууд, тракторнстнууд элэ курснуудта багшалха ёһотой. Элэ курснуудта һуража байһан трактористнуудые газар элдүүрилхэ гэхэ мэтын агротехническэ заабаринуудтай танилсуулха шухалаа.

Механизаторска кадрнуудай һургуули болон МТС-үүдэй дэргэдэ эмхидхэгдэһэн курснуудта һуралсажа байгшадые эдеэ хоол болон бусад эдэлхэрэгсэлээрынь хүсэд хангаха хэрэгтэй.

МТС-үүдэй директор болон партийна эхин организацинууд курсантнарай дунда политическэ нииитын хүдэлмэри үргэнөөр ябуулан, тэдэнэртэ Эхэ ороноо хамгаалгын дайнай фронтнуудтахи байдал, тылдэхи ажалшадай амжалтануудые гүнзэгыгөөр ойлгуулхын хойноһоо оролдохо уялгатай.

Механизаторска кадрнуудые бэлэдхэхэ хэрэгтэ ВКП(б)-гэй аймкомуудай кадрнуудай таһагууд гол анхаралаа табиха байна. Хүдөө-ажалай мэргэжэл шадабаритай механизаторска кадрнуудые бэлэдхэлгэ гурэнэй шухала хэрэг туладань партийно-советскэ, газартаряалангай органууд энээндэ холоюо анхарха ёһотой.

И. ЩЕНОТОВ,
ВКП(б)-гэй Обкомой хүдөө ажалай кадрнуудые эрхилхэ секторые даагша.

ИИМЭ ОЛЮН ЭШЭГЭ АБАА

«Комсомол» колхозой солото [...]шан Цыренжапова гэгшэ [1]944 ондо 103 эхэ ямаанһаа [1]53 эшэгэ абажа, бүгэдынь хорголтогүйгөөр тэнжээһэн байна. [...]энэйнгээ ашаар нүхэр Цыренжапова «Бурят-Монгол АССР-эй хүдөө-ажалые улам саашань хүгжөөхэ хэмжээнүүд тухай» СССР [...] арадай комиссарнарай совет[...] тогтоолой ёһоор нэмэлтэ түл бэри болгон 30 толгой эшэгэ абаба.

Үнэн сэхэ ажалайнгаа түлөө иимэ олоп эшэгэ абажа баясаһан түрүү ямаашан үбэлжэлгэ, түл абалгадаа эрхимээр бэлэдхээд, шэнэ гараһан эшэгэдээ нэгэшье хоролтогүйгөөр ондо оруулха уялгануудые абаһан байна.

Е. ЦЫРЕНОВА.

Булад шудхаха цехынхидэй амжалтанууд

Агуухэ Октябрьска социалистическэ революциин XXVII жэлэй ойдо вождь Сталинай хэлэһэн түүхэтэ элидхэл ба приказые гүнзэгыгөөр шудалан үзөөд, булад шудхаха цехын коллективэйхид үнэн ажалаараа энээндэ харюусаха гэжэ ажалланад.

Энэ цехтэ олон жэлдэ хүдэлмэрилһэн формовщик нүхэр Кениг гэгшэ даалгабарита нормоёо дүүргэхэһээ гадна, залуу формовщик нүхэр Мальцевта мэргэжэлээ дээшэлүүлхэдэнь туһалхаб гэһэн уялга абаһан байгаа. Нүхэр Кениг гэгшын туһаламжатайгаар нүхэр Мальцев 5-дахи разрядай формовщик болоо. Түрүү хүдэлмэришэн нүхэр Барышев халаанайнгаа нормо хоюдоо 200 процент хүргэхэб гэһэн уялга абаад, мүнөө үглөө хүрэжэ 300-һаа 350 процент ба зарим үдэрнүүдтэ 500 процент хүргэдэг болоо.

Залуу басагад комсомолецууд нүхэд Ямушева, Чуева, Чулкова ба бригадир нүхэр Филиппова гэгшэд ажалаа муу бэшээр ябуулжа нормоёо 150—200 процент эрхим шанартайгаар дүүргэнэд. ПВЗ-тэ һая ерэһэн залуу нүхэр Шишкин формовщигай мэргэжэл түргэн гэгшээр шудалжа нормоёо 100 процентһээ доошо бэшэ хүргэнэ.

Мүн тэрэшэлэн мастер нүхэр Капелин гэгшын халаанайхид даалгабарита нормоёо 100—150 процент болгоно.

Д. ЖЕСТКОВ.

Эрхим һайн һургуули

Улан-Удын хүбүүдэй 1-дэхи [...]унда һургуули манай республика соо эгээл эрхим һургуули [б]ээшэ.

1941 оной хабарһаа эхилжэ [...]роһон шэнэ директор И. П. [...]ский гэгшэ һургуулиингаа хүдэлмэри тон һайнаар табижа эхилһэн юм. Бүхы багшанарынь һургуули доторхи жаяг заршамай түлөө тэмсэжэ, һурагшадай хэшээлдэ хожомдохо гү, али хүндэтэй шалтагаанаар занятиһаа хоцордохо ябадалнуудые усадхаһан байна. Һургуули соонь һурагшадай дежурство эмхидхэгдэнхэй. Тэдэнэр һургуулиингаа зөөри ба гуримай түлөө харюусана.

Түс һургуули 1945 ондо һуралсалай ба хүмүүжүүлгын талаар шэнэ шэнэ амжалтануудые түйлажа, Эхэ орон ба өөрынгөө арадай урдахи уялгаа хүндэтэйгөөр дүүргэхэнь найдамтай.

Л. ПАСТЕРНАК,
БМАССР-эй Наркомпросой ахалагша инспектор.

Түсэбөө 2-3 дахин үлүүлнэ

Хоринн районно ковторо IV-дэхи кварталда ангай арһа бэлэдхэхэ түсэбөө декабриин 20-до 108,8 процент дүүргээ юм. Түс конторын эрхим ангуушад түсэбөө 2—3 дахин үлүүлэн дүүргэһэн байна.

[...]беда» колхозой эрхим һайн ангуушад Иосиф Федорович Паршаков, Артем Кириллович Бурлеев 13 булга, 80 хэрмэ, 1 шэлүүһэ, 1 шоно ба бусад ангуудые 5.615 түхэригтэ барижа, түсэбөө 310 процент дүүргэбэд.

Шэнэ жэлые амжалтатайгаар угтабад

Арматурна цехын коллективэйхид ажал дээрэ амжалтатайгаар шэнэ жэлые угтаба. Социалистическэ мурысөө үргэн далайсатайгаар ябуулжа, халаанай ба суудхынгаа графигые эбдэнгүйгөөр хүдэлмэрилжэ эрхим жэшээ харуулна.

Цехын түрүүшүүл-токарьнууд гэгшэд сталинска вахтада жагсаһан түрүүшынгээ үдэрһөө эхилжэ амжалтатайгаар хүдэлмэрилжэ шэнэ жэлые угтуулан даалгабарита нормонуудаа 200—300 процент хүргэбэ. Токарьнууд нүхэд Гладышев, Капустин ба Погарский гэгшэд илангаяа һайн хүдэлмэрилнэ. Залуу токарь Лев суурхан нормоёо 400—500 процент болгожо шэнэ жэлые угтаба.

Мүн тэрэшэлэн шэнэ жэлэй угтамжа болгон слесарьнууд нүхэд А. Никитин, А. Дузенко ба А. Чажев гэгшэд нормонуудаа 200—300 процент дүүргэбэд.

Советскэ Информбюроhоо

(Үргэлжэлэл. Эхинииь 1-дэхи нюурта).

гитлеровец эсэргүүсэлтээ зогсоожо пленд оро. Офицер Петуховой командалжа ябаhан батальон гитлеровецүүдэй бүхэжөөд байhан hуурин газарта hүниндөө сүмэрэн ороhон байгаа. Советскэ боецүүд дайсанай рото шахуу ябган сэрэгүүдые хюдажа, үглөөгүүр болтор тус тосхониие немецкэ булимтарагшадhаа бүри мүhэн сүлөөлөө. Байлдаанай зогсоhоной hүүлээр нюгагай хүнүүд хоргодон байhанаа гарасагаажа манай боецүүдые баяртайгаар угтаба.

◆ Будапештын оршондо манай сэрэгүүд дайсанай хүрээлэгдэhэн бүлэглэлгые үгы хэхэ байлдаануудые хэбэ. Городой зүүн хүбида манай подразделенинүүд багахан штурмовой бүлэгүүд болон дайлалдажа гэрнүүдhээ немецүүдые намнан гаргаа. Гитлеровецүүд подвал соо ба чердагууд дээгүүр хоргодон hуугаад артиллерийскэ ба буу-пулемётно хүсэтэ буудалга хэнэ. Советскэ боецүүд дайсанай тылдэ нэбтэрэн гараад, гэрнүүд худар гүйлдэн орожо, тэндэ байhан немецкэ солдат болон офицернүүдые хюдана. Нэгэ частиин подразделенинүүд үдэр соо городой 7 кварталые эзэлхэ зуураа хоёр рото титлеровецүүдые хюдан hалгааба. Сержант Адавкинай команда доро ябаhан автоматчигууд ехээр бүхэжүүлэгдэhэн гэртэ сүмэрэн орожо, дайсанай ехэ буу ба пулемётно үүргые үгы хээ. Рядовой Шмелев гэгшэ немецүүдэй пулемёдоор буудажа байhан гэр тээшэ мүлхин ошоhон юм. Шмелев гэр худар граната шэдэжэ дайсанай пулемётно расчёдые үгы хэhэн байгаа. Хатуу зүрхэтэ боец гэр соо нэбтэрэн ороо, тиихэдэнь хоёрдохи дабхартань гурбан гитлеровец тэрээндэ доbтолhон байна. Нүхэр Шмелев хоёр немецые буудан алаад гурбадахиинь буу зэбсэгые хураажа плендэ абаба.

Будапештын баруун хүбида манай сэрэгүүд дайсанай түшэг тулгуурнии пунктнуудта доbтолбо. Үдэрэй турша 1.000 гаран немецкэ солдат ба офицер үгы хэгдэжэ 24 танк, дайсанай 13 хуягта транспортёр гэмтээгдэhэн ба галдагдаhан байгаа. 429 немецкэ солдат ба офицер плендэ абтаба.

hүниндөө немецкэ самолёдууд Будапешт городто хүреэлэгдэhэн дайсанай сэрэгүүдтэ ашаануудые зөөдэг байгаа. Манай зенитнэ артиллериин буудалгаар хоёр немецкэ транспортна самолёт унагаагдаа.

◆ Чехословакида Кошице городhоо зүүгээр нэгэ рото немецкэ автоматчигууд ой модон соогуур манай хамгаалтын газар худар нэбтэрэн орохо гэжэ hэдэhэн юм. Дайшалхы hахюулда байhан советскэ боецүүд саг дээрэнь гитлеровецүүдые ажаглажа, тэдэниие буу ба пулемётно буудалгаар угтаба. Удангүй тэдэ советскэ боецүүдые артиллерийст болон миномётчигууд дэмжэhэн байгаа. Дайсанай отряд тараагдан сохигдоо. Манай позицинуудта орохо замууд дээрэ алагдаhан 40 немец үлэбэ.

◆ 1-дэхи Украинска фронт дээрэ манай тагнуулшад дайсанай байhан газар худар нэбтэрэн орожо бүлэг немецкэ солдадуудые үгы хээ. Советскэ Союзай Герой старшина Сохан түрүүтэй снайпернууд hара соо 93 гитлеровецые үгы хэбэ.

◆ Гурба дахин Советскэ Союзай Герой Покрышкинай авиачастиин истребительнүүд зургаан үдэртэ нисидэхэ зуураа 5 немецкэ самолёдые унагаажа, 5 паровоз, мүн тэрэшэлэн дайсанай ашаа тээбэритэй хэдэн автомашинные үгы хэhэн байна.

Белоруссиин столица шэнэдхэгдэнэ

Белоруссиин столица Минск болбол немецко-фашистска булимтарагшадай hандаргаhан юумэнүүдые зохёон заhабарилжа байна. Үдэр бүри хэдэн мянгаад ажаhуугшад түрэл городоо hэргээн бодхоохоёо гаранад. Хэдэн арбаад ажаүйлэдбэриин предприятинууд, тэдэнэй дунда радиозавод, мяханай комбинат, гутал оёдог фабриканууд «Большевик» гэжэ арhанай завод хүдэлмэрилжэ байнхай.

Консерватори, театрнууд, институдууд, техникумууд, hургуулинууд ажалаа ябуулжа захалаа. Город соо 4 бани, хоёр гостиница, поликлиникэ, электростанци, водопровод нээгдэнхэй. (ТАСС).

Олон үхибүүдтэй эхэнүүдтэ алдар соло!

Темлюй станциин стрелочник-лунинец Петров гэгшэ 11 үхибүүтэй юм. Нэгэ хүбүүниинь Халхын-Голдо болоhон байлдаанда хабаадалсаhан байна. Баhа нэгэ хүбүүниинь Эсэгэ ороноо хамгаалгын агууехэ дайнай фронт дээрэ дайлалдажа ябана. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Петровой бүлэ.

Баруун Европодохи дайнай ябуулганууд

ЛОНДОН, январиин 1 (ТАСС). Союзнигуудай экспедиционно хүсэнүүдэй верховно командованиин штабай мэдээсэл соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

Арденныдахи хушуунай хойто флангда абяа аниргүй байдалтай. Союзна сэрэгүүд хатуу шанга байлдаануудай hүүлээр Рошфорые эзэлээ. Хушуунай урда флангда Вастонихоо баруугаар союзнигуудай танкова ба ябган сэрэгэй частьнууд зүүн-хойто зүгтэ атака хэбэ. Шенони шадар ба Лютруаhаа хойгуур дайсанай танкнууд болон ябган сэрэгэй хэдэн контратаканууд сухарин сохигдоо. Лютрбуа шадар болоhон байлдаанда союзнигууд дайсанай 18 танк үгы хэбэ. Тэндэ дайсанай артиллери ехэ эдибхи гаргаа. Вильцэhээ урдуур союзнигууд дайсанай үсэд шанга эсэргүүсэлтые нуга даража, нэгэ хэды урагшаа дабшаhан байна. Сюр мүрэнhөө урдуурхи с... шондэ Дикирх Эхтернах хоёр... хоорондо союзнигууд Рейсдорф... эзэлээ. Мозель ба Саар мүрэнүү... дэй хоорондо патрульнууд... эдибхитэй ябуулганууд бол... Саарлаутерн шадар хүүргэ... дарай бүхэжүүлгэнүүд дээ... дайсанай артиллериин бууда... шангадаhан байна.

Кольмарhаа хойгуур ба бару... гаар немецүүдэй контратакану... сухарин сохигдоо. Хоёр ү... тус секторто 300 шахуу ... плендэ абтаба.

Авиаци болбол Голланди ... Германидахи дайсанай сэрэ... байра барилгануудта эрпэм... доbтолгонуудые хэhэн байна.

Январиин 1-эй урда hү... хүнгэн бомбардировщигууд Бе... линиие бомбодоhон ба Ост... фельддэхи түмэрзамай байра ... рилганууд хатуу шанга ... толго хэhэн байна.

Грецидэхи байдал

ЛОНДОН, декабриин 31. (ТАСС). Английска ба греческэ правительственна сэрэгүүд Афинада шэнээр дабшалта хэжэ Афиные Пирейтэй холбоhон харгын зүүн-урдуурхи шэнэ районуудые сэбэрлээ гэжэ мүнөөдэр лонд... ско радио дамжуулба. Хоёр үд... рэй байлдаанда 2.000 шах... партизан алагдаhан гү, плен... абтаhан байна. Пирейн оршон... шухала хүбилалтануу болоог...

Венгридэхи событинууд тухай венгерскэ газетэ бэшэнэ

ДЕБРЕЦЕН, декабриин 31. (ТАСС). Венгерскэ хэблэл hүүлэй үдэрнүүдэй событинуудые үргэнөөр тайлбарилна. «Неплап» гэдэг үдэр бүри гарадаг демократическа газетэ интеллигенцидэ хандаhан бэшэг соогоо иигэжэ бэшэнэ: «Бидэнэр агуу ехэ түүхэтэ эрьелтэдэ эробобди. Национальна суглаан ба шэнэ правительствын эмхидхэгдэhэн ябадал болбол манай мандан байгаа бүрин эрхын тэмдэг мүн. Декабриин 21-дэ түүхэтэ шэнэ ... эхилээ. Венгерскэ арад засаг... гартаа абаа».

«Мүнөө манай урда үүдэн у... ехээр нээгдээ,—гэжэ саашан... тус газетэ бэшэнэ. 1849 он... хойшо Венгри болбол национал... но-сүлөөлэлтын тэмсэлээр эх... hэн мүнөөнэй национальна а... байдал шэнги иимээр ажа а... дархa ехэ аргаболомжонуу... байгаагүй юм».

Грецидэхи событинууд тушаа

ЛОНДОН, декабриин 31. (ТАСС). Греческэ корэль болбол архиепископ Дамаскинос гэгшые Грециин регент болгон томидоо гэжэ Рейтер агентство дамжу... на.

Лондондо ба Афинада түни... лагдаhан корэлиин мэдүүлгэ ... иигэжэ хэлэгдэнэ гэбэл: «... лөөтэйгөөр гараhан нацын ... зоригой дуудаагүй hаапь» ... цидэ бусахагүйгөөр шиидээ.

1.300 американска бомбардировщигууд Германида доbтолбо

ЛОНДОН, декабриин 31. (ТАСС). 1.300 гаран американска хүндэ бомбардировщигууд Гамбург, Гарбург ба Мисбургдэхи (Ганноверто ойро) нефть гаргаха заводууд, Гамбургдахи уhан доогуур ябадаг онгосонуудай базада, Венцендорфдохи аэродромуудта ба Мессершмиттын фирмын заводто, Рурай баруун-урда хүбидахи хоёр сортировочно станцида, Рейн, Мозель болон фронтын линидэ ойро байгаа бусад мүрэнүүд дээгүүр табигдаhан түмэрзамай 6 хүүргэдэ, мүн тэрэшэлэн германска сэрэгүүдэй зөөгдэжэ байhан 4 узелда доbтолго хэбэ.

«Нисдэг хэрэм» ба «Луберейтор» гэдэг бомбардировщигууд 700 гаран истребитель тоото эскортоор үдэшэгдэн ябуулга хэбэ.

Харюусалгата редактор
Ц. Г. ГАЛСАНОВ

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 35, ТЕЛЕФОНЫ: ответ. редактора—23, АТС—180; зам. ответ. редактора—7-89; ответ. секретаря—3-23; отделов: партийной жизни и промышленности—7-89; сельского хозяйства—6-03, писем и переводов—6-03 (2 зв.); об'явлений—2-64 (2 зв.).